

KÁVÉESOK LAPJA

IX. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

3. szám

Kiadó és lapfőigazgató:
A Budapesti Kávésok Ipartestülete

Felelős szerkesztő:
Dr. Havas Nándor

Szerkesztő:
A Budapesti Kávésok Ipartestületének
sajtóbizottsága.

A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják
E fizetési díj: Egy félévre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő

Figyelmenek:
minden fő 1-én és 15-én

Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút. 38. 1. em. 5. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal vesz fel naponta 8—14 óráig. —

Meghívó

A BUDAPESTI KÁVÉESOK IPARTESTÜLETE
f. é. február 8-án (szerdán) délután 4 órakor az
ipartestület tanácstermében az aktuális ipari
kérdések megbeszélése céljából

Taggyűlést

tart, melyre az ipartestület tagjait meghívja.

Budapest, 1933 február 1-én.

Dr. Havas Nándor sk., Mészáros Győző sk.,
főjegyző. elnök.

Meghívó

A BUDAPESTI KÁVÉESOK IPARTESTÜLETE
előjárósága f. évi február 10-én (pénteken) dél-
után félét órakor az ipartestület tanácstermében
ülést

tart, melyre az előjáróság t. tagjait meghívja.

Budapest, 1933 február 1-én.

Dr. Havas Nándor sk., Mészáros Győző sk.,
főjegyző. elnök.

Megint adóemelés

Mire ezek a sorok napvilágot látnak, valószínűleg megjelentek a legutóbbi napokban jelzett adórendeletek, helyesebben adóemelések, miknek gondolatát felelős tényezők még a közelmúlt napokban is kizártnak mondták és ily tartalmú megnyugtató nyilatkozatokat és közleményeket tettek közzé.

Felelős kormánytényezők és a gazdasági élet vezetői egyhangúlag megállapították, hogy adóztatás terén elérkeztünk a teherviselőképesség végső határához annál is inkább, mivel a múlt évek folyamán életbeléptetett adóemelések sem hozták meg azt az eredményt, amelyet reméltek, sőt sok esetben még az alacsonyabb adólételek mellett elért bevételek sem folytak be.

Az elhangzott kijelentések alapján már-már azt hittük, hogy az államháztartás ügyeinek rendezésére új eszközök és módok állanak rendelkezésre, bizonyos optimizmus kezdett lábrakapni és úgy tetszett, hogy végre mégis enyhül a mindent eltöltő és mindent megbénító feszültség.

A sok megnyugtató és reménység után újra előkerült a régi varázsszer, amelyről mindenki tudja, hogy nem használhat, eredményt nem hozhat, végső eredményében a helyzetet rosszabbá teszi és az amúgy is tengődő gazdasági életet megbénítja.

A múlt években keresztülvitt adóemelések nem a kincstári bevételeket, hanem az adóhátalékokat szaporították. A kincstárnak olyan összegű követeléseit vannak papíron nyilvántartva, amelyek javarésze sohasem fog befolyjni, mert azok az existenciák, akikre azok nehezedtek vagy máris összeomlottak vagy pedig olyan válságos helyzetben vannak, hogy kötelezettségeiknek teljességgel képtelenek megfelelni.

Csökken a munka, megbénult a termelés, a munkanélküliség fokozódik. Mindez azt bizonyítja, hogy állandóan kevesebb pénz kerül a forgalomba, csökken a kereset és fogy az adózók száma.

Mint hogy az állami költségvetés nem apad abban az arányban, mint az adózók száma és kereseti viszonyai, ez azzal jár, hogy a régi adózási kules mellett is több jut egy-egy adózóra, mint a múltban. Természetesen ez az arány rosszabbodik, ha az egvre eszkenő adózók terhére új adóemek, vagy a régiemek emelése, esetleg pótlékolása növelik.

Milyen eredmény várható tehát az adóemelésektől, amikor az adózók eddigi kötelezettségeiknek sem tudnak megfelelni? Vagy javul a kincstár helyzete, ha az eddigi hátralékok helyett azok kétszerese vagy többszöröse lesz paríon nyilvántartva?

Aki eddig nem bírta adóját megfizetni, a felemelt összegeket még kevésbé fogja leróni, aki pedig, ügyel-bajjal valahogy megfelelt kötelezettségeinek, az új terhek folytán oda jut, hogy ő is a hátralékosok seregébe kerül és helyzete válságossá, talán tarthatatlanná válik.

Közismert tény, hogy az élet forgását bántja az óriási pénztelenség, melynek egyik oka az is, hogy az állam és a közületek a maguk részére veszik igénybe a rendelkezésre álló fizetési eszközöket. A kereskedelem és ipar részére alig marad valami, a valutavédelmi intézkedések megbénítják a forgalmat, csökken a fogyasztás és ezzel párhuzamosan megáll a termelés is. Egymásután szűnnek meg a munkahelyek, az abban foglalkoztatottak kereset nélkül maradva, kikapcsolódnak a fogyasztásból és megelhetésük, illetve eltartásuk terhe az összeségre nehezedik.

Mindig kevesebb és kevesebb adóalanyra nehezedik az állam és közületek eltartásának feladata a még meglévő existenciák terhei már eddig is az elviselhetetlenség határáig fokoztattak, amíg ezek is fokozatosan kidőlnek a sorból. Állandó véresapólas folyik, amely a meglévő egészséges szervezetet is legyöngíti és ha meg nem szűnik, tönkreteszi.

Nagyon jól tudjuk, hogy az állami háztartás válsága nem speciális hazai jelenség, de valószínűleg világprobléma. Minden újságolvasó ember látja azokat a problémákat, amelyek az egyes kormányok pénzügyi vezetőit foglalkoztatják. Látjuk azt is, hogy kísérletek és próbálkozások folynak különböző irányokban és mindenütt igyekeznek elkerülni az adózók újabb megterhelését, de ha már kénytelenek ezzel az eszközzel élni, akkor is csak a legnagyobb óvatossággal élnek vele, pedig alig hinnők, hogy Európa bármely népének sorsa nehezebb lenne, mint Csonkamagyarorszáé.

Nálunk pedig jóformán az egyetlen mód és eszköz az állami pénzügyek rendbehozatalára: az adók vég nélkül való emelése. Pedig felmerültek nálunk is eszmék és gondolatok, amelyek a helyzet javulására alkalmasak lennének és amelyek legalább lehetővé tennék a jobb idők kivárását. De minden hiába, az egyetlen módszer a terhek emelése.

Tudjuk nagyon jól, hogy a jelen viszonyok minden állampolgárra a kötelezettségeljesítés maximumát rójják, tudjuk, ha élni akarunk, viselnünk kell a közterheket, de a böles kormányzatnak tudnia kell azt, hogy mint minden emberi erő, úgy a teherviselőképesség véges és ha ezt figyelmen kívül hagyják: összeomlik minden.

A magyar ipari élet utolsó éveinek története azt bizonyítja, hogy elérkeztünk ehhez a végső határhoz, existenciák számai és ezrei mentek tönkre, nem bírva megküzdni a súlyos viszonyokkal. Minden nap és minden újság ilyen tragédiák sorozatát jelenti és ma már igen tekintélyes az a hiány, amelyet ezek az elpusztult existenciák jelentenek.

A szinte elviselhetetlen terhekek szemben legalább újabb kereseti és munkalehetőségekről kellene gondoskodni, amit annyiszor megígérték, de csak elenyésző kevésszer teljesítettek.

Látjuk azt a titáni harcot, amelyet az iparosság a közüzemek útján elvett munkaalkalmakért folytat. Gyűlések, beszédek, nyilatkozatok hangzottak el, de amikor eszelekvésre került a sor, maradt minden a régiében: a közüzemek megmaradnak és előnyös helyzetű energiájuknál fogva elveszik azt a kevés munkalehetőséget, amely az adott viszonyok mellett a terheket viselő ipart és kereskedelmet foglalkoztatni tudná.

Vagy itt van a túldimenzionált társadalombiztosítás ügye, melyet annvit tárgyalnak és kritizáltak eredmény nélkül. A legnehezebb viszonyok közepette vezették be az öregségi

biztosítást, mely újabb meg újabb milliókat von el a gazdasági élettől, azzal az ígéréttel, hogy majd évek múltán ad valamit a munkában megrokkant ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak. És addig? Gyűjti a tartalékokat, amelyből a deficités betegséglegyezési ágazatnak ad kölcsönöket és vesz régi ingatlanokat óriási áron, ahelyett, hogy az ily módon befektetett tőkéket új objektumok építése útján juttatná vissza a gazdasági életbe.

A legutóbbi napokban az OTI jelentékeny mértékben 50—60 százalékkal leszállította a biztosítottaknak járó szolgáltatásokat. Ennek természetes konzekvenciája az lenne, hogy a másik oldalon a járulékfizetők terhei is könnyíthetessenek. Ez azonban nem történt meg, mert ez a leszállítás csak arra szolgál, hogy a túlméretezett adminisztráció fenntartása biztosíthatassék.

A magunk ipari bajait nem egyszer tettük szóvá, bennünket mindezek az intézkedések kétszeresen érintenek.

Mint adófizetők és az adókövető hatóságok kedvezése, viseljük az iparra és kereskedelemre nehezedő terhek mindegyikét, nem is szólva azokról a különleges adókról, amelyekkel az élelmézési iparágak vannak megterve. Van ezekből krőlübelül 30-féle adóem, egyes címenken háromféle adót is fizetünk. Bevételünknek tekintélyes részét rójjuk le adók címén, úgy hogy ezek lefizetése után alig marad magunknak valami kevés, ha egyáltalán marad.

Az általános gazdasági helyzet válságát üzleteink megérik. A nagy pénztelenség, a keresetek csökkenése, az existenciák összeomlása fogyasztják üzleteink közönységét; akinek a mindennapi kenyérrre is alig jut, annak luxus- és nélkülözhetővé válik a kávéház. Hiába minden eszköz, árleszállítás és csábítás, a közönység fogy és fogy és a napi leszámolásaink mindennap kevesebbet és kevesebbet eredményeznek.

Ily körülmények között az élelmézési iparágakat ezek a legújabb emelések még súlyosabban érik, kisebb forgalom mellett nagyobb terheket kell viselnünk, holott már az eddigieket sem bírjuk fizetni.

Ahelyett tehát, hogy helyzetünk javulna, rosszabb időktől kell tartanunk. Kibirjuk-e átéljük-e azokat, kérdések, mert hovatovább az eltétó reménység is elfogy.

Nem tartjuk hivatottnak magunkat arra, hogy a pénzügyi politika intézését bíráljuk, vagy annak szövevényes rendszerét firtassuk. Azt az egyet azonban szerény polgári észjárásunkkal is meg tudjuk ítélni, hogy elvenni csak onnan lehet, ahol van valami és a legkiválóbb pénzügyi politikus sem tud az üres kútból vizet meríteni. Pedig a magyar gazdasági élet kútja már régen kiszáradt és magunk is szomjas ajakkal várjuk a termékenyítő esőt, mely azt újra megtölti és életre fakasztja a szikkadt, poros mezőket.

Mészáros Győző.

SZENT ISTVÁN
CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

▼

a
Kőbányai Polgári
Serfözde
gyártmánya

A korlátolt felelősségű társasági cégforma előnye és megalakulásának mikéntje

A közkereseti társaság tagja korlátlanul és egész vagyonával szavatol a társaság hitelezőjének, ezzel szemben a korlátolt felelősségű társaság (röviden Kft.) tagja csak törzsbetétje erejéig felelős. Ez az oka annak, hogy nyugaton annyira elterjedt a Kft., nálunk pedig mivel csak az 1930. V. te. honosította meg a gyakorlati életben még alig szerepel. Jól-rosszul eddig a törpe részvénytársasággal (röviden rt.) pótolta a Kft.

A Kft.-nagy nagy előnyét a rt. és közkereseti társasággal szemben már multkorai számunkban közöltük, most megalakulásának könnyedségére térünk ki.

A fentjelzett törvény szerint a Kft. létesítésének a társasági szerződés az egyetlen kritériuma. A törvény előírja, hogy mit kell a szerződésnek okvetlen tartalmaznia, amin kívül természetesen jogában áll a szerződő Kft. tagjainak a társasági szerződésbe különféle pontokat is felvenni, hogy ezáltal a jövőben előfordulhat bármilyen események elől megvédjük az „Export és Terménykereskedelmi korlátolt felelősségű társaság”-ot, tárgya: a bel- és külföldi mezőgazdasági termények külföldre való engros értékesítése. A társaság törzsbetétje 10.000 P. (tízezer pengő) amire törzsbetétjük fejében Ladányi Béla 4000 P. (négyezer pengő), Gabos István 3000 P. (háromezer pengő), özv. Fekete Pálné 3000 P. (háromezer pengő) készpénzben befizetett. Az üzleti év első napja január 1., utolsó napja december 31. Az első csonka év első napja a cégbejegyzés napja, utolsó napja ugyanezen évnek dec. 31-e. — A felek a taggyűlésen szavazati jogukat akként gyakorolják, hogy mindögyöknek annyi szavazati joga van, ahány ezer pengő a törzsbetétje; ennek következtében tehát Ladányi Bélának 4, Gabos Istvánnak 3, özv. Fekete Pálnénak 3 szavazata van. A taggyűlés akkor szavazatképes, ha 3 tag közül legalább kettő személyesen jelen van, vagy meghatalmazottja útján képviselteti magát. Szavazategyenlőség esetén az indítvány el nem fogadottnak tekintendő.

Kelt Budapest, 1933 jan. 17.

Ladányi Béla sk., Gabos István sk.,

özv. Fekete Pálné sk.,

Dr. Sényi Pál sk., ügyvéd
Budapest, V., Alkotmány u. 1.

Irta: *viléz Szittyá Nándor.*

Buda és Óbuda kávéházai 1867-ben

Kedves régi jó Budánknak a koronázás évében 14 kávéháza volt, már tudniillik Óbuda 9 kávéházát nem számítva ide.

A kávéházak eloszlása igen tanulságos dolog, mert ezek az 1867-beli helyiségek úgy szólnak kivétel nélkül még az 1700-as évek közepe óta állanak régi helyeiken, így tehát jól mutatják, hogyan alkalmazkodott a kávé-sok üzletalapító vállalkozó kedve a régi város adottságaihoz: hidhoz, vásárhelyekhez, vagy hivatalokhoz.

A Várban, a mai Honvédszobor mögött szép, római háromszögű oromparkányos, egy emeletes házban volt a Kaszinó Kávéház, a „Parádés-tér No. 81” alatt. Ez volt a Dísz-tér régi neve. Tulajdonosa Fischele Vilmos úr volt. A kávéház 1907-ben még állott. Fianak és unokájának kedves, régi vendéglője ma is ott van az Országház-utcában. A Fortuna-utcában volt a máig álló Fortunaházban Buda Királyi Szabad Város Vendéglőfogadója a Fortuna. — Ennek kávéházát 1867-ben Fischele Ferenc úr, az előbb említett Fischele úr rokona bérelte a

Tekintetes Tanácstól. A kávéház még 1915-ben is megvolt, régi bútorait szétszúrták az idők szelei. Özvegy Nyúl Józsefné volt utolsó tulajdonosa.

A vizivárosi Fő-úton, a mai Fő-utcaán név kávéház volt. Az első a mai Kereskedelmi Minisztériummal szemben Keiner József úr volt. Ez a mai Lánchíd-kávéház, ott volt a mai helyén. Később Bengyel József úr lett, az 1900-as években bank nyitott meg a helyén. Gyermekkorunkban ez a kávéház látta el az Alagut bejárója laposán volt kedves nyári kioszkot, ahol minden délután a Három Nyúl kaszárnyában elhelyezett „közös” zászlóját katonabandája muzsikált. E sorok írója mint öt esztendő óta bűntudatos budai polgár 1890-ben „idejárt.” (Tudniillik néhai atyja néha elhozta ide.)

A másik kávéház a Fehér Kereszt vendéglőfogadóban volt, a mai Batthyány-teréren levő bájos barok házban. A harmadik a Három Szerecseny vagyis a mai Batthyány-utca sarkán, a mai Római Császár gyógyszertár helyén állott. A negyedik a Három Nyúl kaszárnyával szemben levő házban volt.

A Krisztinavárosban, a színházzal szemben volt az Ország Nádorához címzett kávéház, Wastl Lambert úr. Ez adta meg a mai Philadelphia helyét. A kávéház a Krisztina-körút és a nemrégiben megnyitott Alagut forgalmára alapult.

A Tabánban volt a Hajek-féle budai Hét választó fejedelemből, a Debreczen Városához, a régi hajóhid hídfőjével szemben a mai Kioszkkal átellenben. A híres régi Szarvas-házban — a mai gyógyszertár helyén — volt Moisésfalvi János úr kávéháza: a Szarvashoz. A Döbrentei-úton — egykor Fő-utca neve — több apró kávéház volt. A mai Görgey-utcaiban volt a Három Almához cégérezett kávéház.

Látható, hogy 1867-ben a csendes Várban csak két kis kávéház van, a Fő-utca nagy forgalma hozza a többi. Az Alagutnak egy új kávéház köszöni a létét. Ujlakon, a Bécsi-úton a szekeres utasok járnak Beliczky uram kávéházába.

Óbudán a Mókus-utcaiban, a főtéren a kaszárnya mellett, a Korona-teréren volt több kávéház. Ezek közül a Madár-hoz és a Mókus-hoz cégéres még 18. századi volt. Összesen 9 kávéház volt. Óbudán, mert az ottani zsidó község nagy kereskedői életet folytatott, a kávéházak bürkök szolgáltak.

Mai budai kávéházaink a régi nyomokat követték, csak a Vár maradt kávéház nélkül.

Bevilaqua Borsody Béla.

Kávéházaink az irodalomban*)

Régi és új irodalmi kávéházaikkal már több ízben foglalkoztunk e lap hasábjain. — Most egyszer fordítsuk meg a témát s tartsunk egy kis szemlét, mennyiben foglalkoztak vagy foglalkoznak irodalmi terményeink a kávéházaikkal.

Már a mult század első felében is sűrűn találkozunk akkori pest-budai magyar és német folyóiratainkban olyan versekkel, amelyek a kávéról, a kávékészletről, vagy valamelyik kávéházzal szólnak. Leginkább humoros színezetű ódák a kávészibrikhez, a kávékedvelők eme szeretett s olvashatatlannal barátjához, avagy szatirikus genre-képek az akkori kávéházi életéről, tipikus kávéházi alakokról. Gvadányi az „Egy falusi nótárius budai utazása” kávéházi vonatkozásaival már egy a mult évben a lapban megjelent cikkünkben foglalkoztunk. Modern költészetünk sem hanyagolja el ezt a témát, azt hisszük elég itt Ady Endre, Szaboleska Mihály és Szép Ernő verseire utalnunk.

A színműirodalom termékei közül mindjárt a legelső magyar daljáték (operett), Gaál József Peleskei nótáriusának egyik felvonása a régi Zrínyi kávéházban játszódott le, Szilágyi Ede „Két pisztoly” c. népszínműve pedig halhatatlanná tette a különben nem valami dicsőmultú „Két pisztoly” fogadó kávéházát. 1916 tavaszán adta a Vigaszínház Nadas Sándor „Kávéház” című darabját, jelenleg pedig Zsolt Béla „Oktogon” című darabja arat nagy sikert a Magyar Színházban. Számos kabarétréfa, magánjelenet, egyfelvonásos és kabarédal szól a pesti kávéházról, de hiszen ez természetes is. Aki a pesti ember életét akarta vagy akarja megírni, a pesti kávéházakat nem hagyhatja figyelmen kívül, mert a pesti ember

*) A pest-budai kávésipar és kávéházak története c. készülő mű anyagából.

több mint egy évszázada per excellentiam kávéháztulajdonos. Hogy is mondta a mult század negyvenes éveinek egyik kiváló újságírója? „A pesti annyira a kávéház embere, hogyha hajótörést szenvedne a tengeren s végre egy hullám kivetné a partra, először levegő után kapkodna s rögtön utána kávéház után ordítana.”

Regényekben, elbeszélésekben, a széppróza minden fajtában lépten-nyomon találkozunk nálunk a klubot, irodalmi szalont és egyesületi életet pótló kávéházakkal, ami az előbb mondottak után magától értetődő.

Hogy utóiratok, útikönyvek, kalauzok stb. mindenkor fájában és részletesen foglalkoztak a pesti kávéházak leírásával s állandó dicséretével (így 1793-ban az angol Thowson a pesti Kemnitzert Európa legszebb kávéházának mondja). Ha tekintetbe vesszük, hogy a reformkorszakban a „Pillvax”, az elnyomatás éveiben az „Arany ökör”, a darabot korszak s koalíció idején pedig a „Balaton” mely nagy, sokszor döntő politikai szerepet játszottak, akkor rögtön érthetővé válik az a temérdek újságírói történelmi karcolat stb. mely napi és időszakos sajtóinkban kávéházainkról napvilágot látott.

Ezek után senki sem fog csodálkozni azon, hogy emlékirat irodalmunk legbőségesebb forrása kávéházaink történetének. Politikusok Podmaniczkytól Barabás Béláig, színművészek Dörynéltől Szirmayig, szobrászok és festők Barabás Miklóstól Róna Józsefegig, vagyis az utolsó százötven év minden emlékirata, önéletrajza át és át van szöve a mi kávéházaink történetével. Megvan ez a külföldi irodalomban is, de sehol sem olyan nagy mértékben, mint nálunk, mert a kávéház sehol sem töltött be oly társadalmi fontosságú szerepet, mint épen nálunk. S talán az a magyarázata, ami talán egyedülálló az egész világon, — hogy a pesti kávéházakról még egyik uralkodónk is megemlékezett naplójában. Ferenc császár és király mint praesumptiv trónörökös 1786-ban katonai tanulmányúton járta be az országot s a pesti nagy tábortáborok idején több hónapig lakott a budai várpalotában. A fiatal trónörökös úgy ezen első, mint minden későbbi utazásai alatt is, pontos naplót vezetett. Pest akkor állt a fejlődés legkezdetén. Alig alakultak még meg a Terézia, József és Ferenc elő-

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, egészségügyi berendezések, villany-szerelés, át- és lelakások, javítások, tervezések.
BAJZA SÁNDOR és CZRHA GYULA
okl. gépészmérnökök
Budapest, V. Falk Miksa u. 32. Tel.: 27-1-47.

IVANCSICS JÁNOS óras és ékszerész
Budapest, Rákóczi út 9. Telefon: 430-09.
Aranyért, brilliánsért, zölcgeduláért óriási árat fizetek. Zálogból kiváltott alkalmi vételek eladása. Óra- és ékszerjavítások.

Márványból épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít **KRONEMER DÁVID** márványipari üzeme. Bpest X. Széless u. 44. Tel.: 48-9-83

A gyulai kolbász védelme. Ismeretes, hogy Gyula város húsiparosai évek hosszú munkájával jó hírnévre tettek szert a különböző hentesáruk előállítására terén és a gyulai árunak márkaszerű megkülönböztetést biztosítottak. Ez a jó hírnév arra indította egyes más városbeli kisiparosokat is, hogy saját áruikat „gyulai” jelzéssel hozzák forgalomba, hogy ezáltal annak nagyobb kelen-dőséget biztosítsanak. A gyulai húsiparosok, amikor értesültek az ilyen „hamisításról”, a szegedi Kereskedelmi és Iparkamara útján a tisztesség-telen versenyről szóló törvény intézkedése alap-ján megfelelő lépéseket tettek. Újabbán Gyula vá-ros polgármestere elhatározta, hogy a gyulai hen-tesiparosokat abban a külön védelemben is része-síti, hogy a Gyulán előállított hentesárukat az árúk eredetének igazolására hatósági jeggyel látja el. A hatósági jegy a város kisebbített pecsétjé-nek címkeire alkalmazott eredeti levonata, ame-lyet minden darabra külön ütnek rá. A címke első részén van az egyes iparosok betűjelzése, ame-lyből a gyulai származáson kívül meg lehet állapí-tani azt is, hogy az áru mely iparosnak a műhe-lyéből került ki.

Január 1-től kezdve nem használhatók a régi Munkaadóigazolványok. A korábban kibocsájtott társadalombiztosítási Munkaadóigazolványok január 1-e óta nem használhatók. A segélyezést igénylők csak az intézet által előállított, darabon-kint 20 fillér megtérítési díjért kiszolgáltatandó nyomtatványt kötelesek beszerezni és a munka-adóknak kitöltés végett rendelkezésre bocsájtani. Ha a nyomtatványt a munkaadó szerzi be, úgy a segélyezést igénylő alkalmazott ennek árát köte-les a munkaadónak megtéríteni.

A BESZKÁR a kereskedelemellenes reklám szolgáltatásban. A fővárosi közigazgatási bizottság ülésén Petrovácz Gyula országgyűlési képviselő éles kritika tárgyává tette a Beszkárnak azt az eljárását, hogy a Rákóczi úton a kalauzok, utasi-tásra, nem a megállóhely szerinti utcát mondják be, hanem Corvin áruház, Pók, Magyar Divatesar-nok. Ezt a reklámozást a közigazgatási bizottság a kereskedelem ügyeiredekeibe átközönek találta és ezért felhívta a polgármestert arra, hogy utasítsa a Beszkárt, miszerint ilyen reklám megbízatásoka-t ne vállaljon s ezekben teljesítésétől tekintsen el.

A kártyatermek és bridzsszalóknak nem kö-telesek iparengedélyt váltani. A kereskedelemügyi miniszter elvi döntése szerint a nye-reségyszerzés céljából kizárólag kártyajátékra szolgáló helyiségek fenntartása a kialakult gyakorlat szerint nem esik ipartörvény hatá-lya alá. Az ilyen természetű foglalkozás a kö-zönségre háramló veszély következtében rend-örhatósági ügykörbe és ilyen felügyelet alá tartozik. Abban az esetben azonban, ha a kár-tyateremben ételt és italt is felszolgálnak, a kártyaterem fenntartója köteles a megfelelő nyilvános étkező helyiségre szóló iparigazol-ványt, illetve italmérési engedélyt kiváltani. A kereskedelemügyi miniszternek ez az elvi jelentőségű döntése végre rendet teremt az el-szaporodott kártyaterem és bridzsszalóknok között, mert azok ellenőrzését a rendörható-ságok ügykörébe utalta át.

Az osztrák államvasutak gazdasági helyzete-ről érdekes jelentést dolgozott ki a Népszö-vetség megbízásából Rost van Tonningen hol-land vasutügyi szakértő. A jelentés megállapí-tja, hogy az osztrák vasutak súlyos deficit-jével szemben a személy- és viteldíjak emelé-sére épített számítások csak súlyosbították a válságot. Kedvezőbb eredményt várnak a szén-beviteli monopóliumtól s az autóforgalom miatt támadt verseny szabályozásától. A tu-karékossági rendszabályok sok tekintetben még növelték az osztrák vasutak válságát. Így az utóbbi években mintegy 1000 mozdonyt he-lyeztek üzemben kívül s ebből 500 mozdonyt kellett visszaállítani. Viszont a megfelelő teh-nikai újítások megvalósítása nélkül az osztrák vasutak helyzete csak súlyosabb lesz.

Szállítsák le a telefon felszerelési és elő-fizetési díjakat. Az új telefonkönyv megje-lent s hatályban van. Sok örömmel nincs benne. A telefon felszerelési díjak még mindig oly horribilisek, hogy a kisember, ha még annyira érzi szükségét a telefonbevezetésének, nem tudja erre rászánni magát, mert egészen te-kinélyes tőke az melyet a célra kellene fordí-tani. A belépési díj a fővárosban 120 pengő, a budapesti hálózatba bevont városokban és községekben 96 pengő. A bérházak társastele-phonállomásának felállítására most már lehetsé-ges és az ilyenekbe való belépés 36 pengő.

A vendéglősipar küzdelme a zenejogdíjak ellen. Szerte az ország területén a zeneszerzőknek egy szövetezete sok-sok pert indított a vendéglősök, kávésok és minden olyan ipari vállalkozó ellen, akiknek üzleti helyiségében zene működik és va-

lamennyit szerzői jogbitorlás címén üldözik, mert egyik-másik eljátszott zeneszámról a cigányzene-ka-r, vagy más egyéb muzsikusa a szobánforgó szö-vekeztől játsszói engedélyt nem kapott. Ez a küzdelem, úgy látszik, teljesen meddő marad, mert a legfelsőbb bíróság, a királyi Kúria egy konkrét esetben a következő indoklással állapította meg a szerzői jogbitorlást: Minden vendéglősnek, aki-nek helyiségében cigányzenekar játszik, számol-nia kell azzal, hogy az ilyen zenekar védett zene-műveket is előad s ha ezzel nem számol, már nyil-ván gondatlanul jár el. Minden vendéglősnek tud-nia kell azt, hogy csak a zeneszerzők szöveteze-tétől nyert engedély alapján játszhatnak a ci-gányzenekarok az ő vendéglői helyiségében védett zeneműveket, s erre nézve a vendéglők a belügy-miniszter 168.809—1924. B. M. számú körrendelete szerint hatósági ellenőrzés alatt is állanak. Mint-hogy ezek szerint az alperest gondatlanságból el-követett bitorlás vétsége terheli, ezért a fellebbe-zési bíróság helyesen alkalmazta vele szemben a törvény rendelkezését.

Iványes János óraműves és ékszerkereskedő cég Rákóczi út 9., ahol a legjobb órák és ékszerek a legolcsóbb árban kaphatók, óra és ékszerjavítá-sok átalakítások jóállással eszközöltek.

— Az „Igmándi” vízben ösgyógyerő rejlik. Mesterséges pótítás nem sikerült eddig.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk Krone-mer Dávid márványipari üzemét, Budapest, X. Szállás ucca 44. Telefon 41—2 43. Nevezett cég a főváros legelőkelőbb kávéházainak márványbe-rendezeit szállította eddig, miért is nagyon me-legen ajánljhatjuk.

„Hattyú” Gőzmosó- és fehérneműkölesző vállalat (Bp., VII., Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a leg-kedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink ren-delkezésére.

Kantós testvérek Rt.

festő, mázólo és tapétázó iparüzem
Budapest, VI. Horn Ede u. 5. Tel.: 19-451 18-5-23
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázólo és fal-krpnt munkálatait művészi kivitelben végezzük.

A téli szezon kapcsán ajánljuk kitűnően bevált

teakeverékeinket

és pedig

**Imperial teakeverékeinket
Royal teakeverékeinket
Lipton rendszerű „
Prima kevert teánkat**

amelyek friss termésk, elsörendű in-diai és kínai teafajtákból, bevált re-ceptek szerint vannak összeállítva, speciálisan kávéházi és éttermi célok szerint kipróbálva.

Szállítható 12.50, 6 és 2.50 kg-os ládákban

Jamaica vágott angolrumot

50%-os és 60%-os minőségben, több esz-tendő s vágás, legelsőrendű minőség.

BUDAPESTI KÁVÉSOK ÁRUFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA

**Dreher
Bak Sör**

Budapesti Központi Általános Tejcsarnok Részv.-Társ.

VII, Rottenbiller ucca 31.

A fővárosi kávéházak, szállodák és kávé-méréseinek szállítója. Tojás-osztály.

Telefon: J. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91
346-68, 350-16. Sürgőncím: „Közte Budapest”

**HAGGENMACHER
Nem hixlal**

Allandóan dunántúli lámpázott és teatojás

WILHELM JÓZSEF

tojásnagykereskedő.

Bpest. I. Márvány u. 44. Telefon 544—16.

A. MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA. GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBANYÁN.

SIDOL fém-, ablak- és

márványtisztításra a legalkalmasabb!

Göztl Lipót „SIDOL” vegyitermékek gyára R.-T.
Telefon: 96-6-86 és 9-8-27.

A legkivalóbb sörkülönlegesség

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.-T. PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, XII, Rottenbiller ucca 17
Telefon: J. 31—0—63, J. 45—3—71.
Alapított 1824.

Forgalomba hozza: BUDAPEST SZÉKES-FŐVÁROSI ÁSVÁNYVIZ-ÜZEME.
TELEFON: AUTOMATA 530—03.
I. SZENT GELLÉRT RAKPART 1. SZÁM.

„Harmatvíz” A Hungária Gyógyforrás szénsavval telített ásványvize